

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในงานวิจัยเรื่อง “การใช้กลไกการเชื่อมโยงความในภาษาไทยของนักเรียนที่พูดภาษาอีสาน เขมร หรือถูกเป็นภาษาแม่” ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. สืบค้นเอกสาร บทความ งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมโยงความ และการศึกษาภาษาอีสาน ภาษาเขมร และภาษาถูก

2. เก็บข้อมูลเบื้องต้นที่โรงเรียนกุญชรศิริวิทย์ ตำบลสำโรงพลัน อำเภอไพรบึง จังหวัดศรีสะเกษ โดยศึกษาจากการเขียนเรียงความในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน 3 รหัสวิชา ท 33101 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีอยู่เดิม และเป็นนักเรียนที่พูดภาษาถูก เขมร หรืออีสานเป็นภาษาแม่ จำนวนงานเขียนของนักเรียนทั้งสิ้น 35 เรื่อง สุ่มเลือกมา 6 เรื่อง แบ่งเป็นการเขียนเรียงความของกลุ่มชาติพันธุ์ละ 2 เรื่อง รวมเป็น 6 เรื่อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวางแผนการศึกษาค้นคว้า และเป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องการใช้กลไกการเชื่อมโยงความในภาษาไทยของนักเรียนที่พูดภาษาถูก เขมร หรืออีสานเป็นภาษาแม่

3. ดำเนินการเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัย จัดระบบข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 สถานที่ทำการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการเลือกสถานที่ทำการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. เป็นโรงเรียนมัธยมในเขตอ.ไพรบึง และอำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษเท่านั้น เนื่องจาก อำเภอไพรบึง มีประชากรในกลุ่มชาติพันธุ์อีสาน เขมร หรือถูกอาศัยอยู่รวมกันมาก การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนมัธยมในอำเภอไพรบึงดังกล่าว จะทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยที่เหมาะสมมากที่สุด ส่วนการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มชาติพันธุ์ไทย จะเลือกจากโรงเรียนมัธยมที่มีขนาดใหญ่ในอำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ เพราะมีประชากรที่มาจากกลุ่มชาติพันธุ์ไทยมากที่สุด และสถานการณ์การใช้ภาษาไทยกลางเอง ใช้ภาษาไทยกลางทั้งในครอบครัว โรงเรียน และชุมชนเมืองนั้นก็เหมาะสม ซึ่งน่าจะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในการวิจัย

2. เป็นโรงเรียนที่มีนักเรียนหลายกลุ่มชาติพันธุ์ศึกษาอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อีสาน กลุ่มชาติพันธุ์เขมร กลุ่มชาติพันธุ์ถูก และกลุ่มชาติพันธุ์ไทย

3. เป็นโรงเรียนที่มีการสอนทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอน

ปลาย ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยคาดว่าผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนในชั้นที่สูงขึ้นต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง

จากเกณฑ์ดังกล่าว ทำให้ได้โรงเรียน ดังนี้ ในเขตอำเภอไพรบึง จังหวัดศรีสะเกษ มีทั้งหมด 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนไพรบึงวิทยาคม โรงเรียนโนนปูนวิทยาคม และโรงเรียนกุญชรศิริวิทย์ และเลือกเป็นสถานที่ทำการเก็บข้อมูลทั้ง 3 โรงเรียน เพื่อใช้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาขุยกะ เขมร หรืออีสานเป็นภาษาแม่ และโรงเรียนมัธยมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ มีทั้งหมด 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย โรงเรียนสตรีสิริเกศ โรงเรียนไกรภักดีวิทยาคม และโรงเรียนสิริเกศน้อยเกล้า และเลือกเป็นสถานที่ทำการเก็บข้อมูลเพื่อใช้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย เพราะเป็นโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

3.2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร

ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยใช้สุ่มแบบกระจายอย่างง่าย (simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากจากรายชื่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในแต่ละโรงเรียนที่ได้คัดเลือกไว้แล้ว โดยแยกตามกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งผู้วิจัยจะขอความร่วมมือจากครูประจำชั้นหรือครูที่ช่วยประสานงานให้ช่วยคัดเลือกนักเรียนในแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ไว้ให้ โดยมีข้อตกลงร่วมกันว่า นักเรียนที่จะถูกคัดเลือกนั้นต้องใช้ภาษาแม่เป็นภาษาประจำกลุ่มชาติพันธุ์ของตนเองเท่านั้น และจับฉลากรายชื่อนักเรียนที่ได้คัดเลือกไว้แล้วที่ละโรงเรียน ดังนี้

3.2.1 โรงเรียนไพรบึงวิทยาคม จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งหมด 208 คน สามารถแบ่งได้ 5 กลุ่มชาติพันธุ์ ได้แก่ กลุ่มชาติพันธุ์ขุยกะ 17 คน กลุ่มชาติพันธุ์เขมร 158 คน กลุ่มชาติพันธุ์อีสาน 25 คน กลุ่มชาติพันธุ์เยอ 5 คน และกลุ่มชาติพันธุ์ไทย 3 คน ทำการคัดเลือกรายชื่อนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการจับฉลาก และคัดเลือกเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ขุยกะ เขมร และอีสาน กลุ่มชาติพันธุ์ละ 5 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 15 คน

3.2.2 โรงเรียนโนนปูนวิทยาคม จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งหมด 54 คน แบ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ขุยกะ 28 คน กลุ่มชาติพันธุ์เขมร 5 คน และกลุ่มชาติพันธุ์อีสาน 21 คน ทำการคัดเลือกรายชื่อนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการจับฉลาก และคัดเลือกเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ขุยกะ เขมร และอีสาน กลุ่มชาติพันธุ์ละ 5 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 15 คน

3.2.3 โรงเรียนกุญชรศิริวิทย์ จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งหมด 41 คน แบ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ขุยกะ 5 คน กลุ่มชาติพันธุ์เขมร 28 คน และกลุ่มชาติพันธุ์อีสาน 8 คน ทำ

การคัดเลือกรายชื่อนักเรียนกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวมากลุ่มชาติพันธุ์ละ 5 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 15 คน

3.2.4 โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งหมด 610 คน สามารถแบ่งได้ 5 กลุ่มชาติพันธุ์ ได้แก่ กลุ่มชาติพันธุ์กูย 32 คน กลุ่มชาติพันธุ์เขมร 33 คน กลุ่มชาติพันธุ์อีสาน 137 คน กลุ่มชาติพันธุ์เยอ 18 คน และกลุ่มชาติพันธุ์ไทย 390 คน ทำการคัดเลือกรายชื่อนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการจับฉลาก และคัดเลือกเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ไทย เท่านั้น จำนวน 15 คน

ดังนั้น รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 60 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล คือ การเขียนเรียงความของนักเรียนคนละ 3 เรื่อง จากนักเรียนทั้งหมด 60 คน รวมทั้งสิ้น 180 เรื่อง

3.3.1 ประเภทของงานเขียนที่ใช้เป็นเครื่องมือในงานวิจัย

งานเขียนเรียงความที่ใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประเภทและหัวข้อในการเขียนเรียงความ ดังนี้

ประเภทที่ 1 การบรรยาย หัวข้อ “หมู่บ้านของฉัน หรือโรงเรียนของฉัน”

ประเภทที่ 2 การอธิบาย หัวข้อ “อาชีพที่ข้าพเจ้าใฝ่ฝัน”

ประเภทที่ 3 การเล่าเรื่อง หัวข้อ “เล่านิทานจากภาพตามจินตนาการ”

ผู้วิจัยเลือกเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ เป็นการเขียนเรียงความ 3 ประเภท เนื่องจากการเขียนทั้ง 3 ประเภทนี้ มีลักษณะการเขียนและการใช้กลไกการเชื่อมโยงความที่แตกต่างกัน ดังนั้นเมื่อข้อมูลมีความหลากหลายแบ่งแยกตามประเภทของการเขียน ผู้วิจัยคิดว่า ความหลากหลายของข้อมูลนี้ จะทำให้มองเห็นภาพรวมของลักษณะการใช้กลไกการเชื่อมโยงความที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีได้จำกัดอยู่เฉพาะจากการศึกษาในงานเขียนประเภทใดประเภทหนึ่งเท่านั้น

3.3.2 ความยาวของงานเขียนที่ใช้เป็นเครื่องมือในงานวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างเขียนเรียงความแต่ละเรื่องที่มีความยาวไม่ต่ำกว่า 1 หน้ากระดาษ ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างเขียนยังไม่จบเรื่องสามารถเขียนเกิน 1 หน้ากระดาษได้ แต่ต้องไม่เกิน 10 บรรทัด โดยกระดาษที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นกระดาษรายงานที่มีเส้นบรรทัดไว้เรียบร้อยแล้ว เป็นกระดาษ ขนาด A4

3.4 ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างเดือนมิถุนายน 2549 ถึงเดือนกรกฎาคม 2549 โดยผู้วิจัยเลือกช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างมีคาบเรียนอิสระหรือคาบเรียนพัฒนาวิชาการ ซึ่งคาบเรียนดังกล่าวไม่ต้องเข้าฟังการบรรยาย แต่สามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้ตามอัธยาศัย หรือคาบเรียนที่เป็นกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมลูกเสือเนตรนารี กิจกรรมชุมนุม เพื่อให้มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนน้อยที่สุด ผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลที่ละโรงเรียนพร้อมกันทั้ง 4 กลุ่มชาติพันธุ์ แบ่งเป็น 2 ช่วง ดังนี้

3.4.1 การเก็บข้อมูลช่วงที่ 1

ผู้วิจัยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างเขียนบรรยายก่อน แล้วจึงให้เขียนเล่าเรื่อง ตามลำดับ โดยใช้เวลาในการเขียนเรียงความเรื่องละ 1 ชั่วโมง กรณีที่เขียนยังไม่เสร็จ ผู้วิจัยจะเพิ่มเวลาในการเขียนอีกเรื่องละ 10 นาที ซึ่งเมื่อเขียนบรรยายเสร็จแล้ว จะให้เวลาพักประมาณ 5-10 นาที แล้วจึงให้เขียนเรียงความประเภทเล่าเรื่องต่อไป

ในการเขียนเล่าเรื่อง ผู้วิจัยจะให้เขียนเล่านิทานจากภาพตามจินตนาการ โดยผู้วิจัยจะติดภาพนิทานนั้นไว้บนกระดานเรียงตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วให้นักเรียนใช้จินตนาการของตนเองในการเขียนเล่านิทานเรื่องนั้นจากภาพทั้งหมดที่เห็น หรือนักเรียนสามารถเลือกที่จะเขียนเล่านิทาน จากภาพใดภาพหนึ่งบนกระดานก็ได้ตามจินตนาการของนักเรียน ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลประมาณ 95 ชั่วโมง

3.4.2 การเก็บข้อมูลช่วงที่ 2

ผู้วิจัยจะให้กลุ่มตัวอย่างเขียนอธิบายตามหัวข้อที่ตนเองต้องการ โดยใช้เวลาในการเขียน 1 ชั่วโมง และไม่เกิน 10 นาทีในกรณีที่เขียนยังไม่เสร็จ และในช่วงที่ 2 นี้ผู้วิจัยจะสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับงานเขียนของกลุ่มตัวอย่างที่เขียนไม่ชัด เนื่องจากลายมือของกลุ่มตัวอย่างบางคนอ่านไม่ค่อยออก หรือตัวสะกดผิดบ้าง นักเรียน ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลประมาณ 95 ชั่วโมง

รวมเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้นประมาณ 190 ชั่วโมง

3.5 การจัดระบบข้อมูล

หลังจากทำการเก็บข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำงานเขียนมาจัดระเบียบข้อมูล ดังนี้

3.5.1 นำงานเขียนเรียงความที่รวบรวมได้ทั้งหมด 180 ชุด มาทำสำเนาไว้เพื่อป้องกันการสูญหาย หรือข้อมูลลบเลือน

3.5.2 นำงานเขียนเรียงความทั้ง 180 ชุด มาแยกประเภทออกเป็น 4 กลุ่ม ตามกลุ่มชาติพันธุ์ คือ กลุ่มชาติพันธุ์กัญญ กลุ่มชาติพันธุ์เขมร กลุ่มชาติพันธุ์อีสาน และกลุ่มชาติพันธุ์ไทย และแยกประเภทตามงานเขียน คือ การเขียนบรรยาย การเขียนอธิบาย และการเขียนเล่าเรื่อง

3.5.3 นำเรียงความที่แยกประเภทตามกลุ่มชาติพันธุ์และประเภทของงานเขียนมาจัดระบบโดยใส่รหัสข้อมูลเพื่อความสะดวกต่อการนำข้อมูลมาใช้ศึกษา วิเคราะห์ และอ้างอิง โดยจะกำหนดรหัสข้อมูลตามอักษรย่อและตัวเลข ดังแสดงในบทที่ 1

3.5.4 บันทึกข้อมูลแต่ละชุดในคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรม Microsoft Word โดยแยกแต่ละประโยคให้อยู่คนละบรรทัด และใส่หมายเลขกำกับไว้ด้านขวาของบรรทัดในแต่ละประโยค

ตัวอย่าง ข/ พบค/ 1/ 16 (ดูรายละเอียดการแสดงการอ้างอิงข้อมูลในบทที่ 1)

โรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนที่สร้างขึ้นมานานแล้ว	1
ปีนั้นข้าพเจ้าจำไม่ได้ว่าเป็นพ.ศ.อะไร	2
ในปี พ.ศ. นั้น ข้าพเจ้ายังไม่ได้เข้า ม. 1	3
โรงเรียนไพรบึงนี้ได้เป็นเจ้าภาพจัดงานกีฬาเปิดน้ำคัพ	4
มีหลายโรงเรียนที่มาแข่งขันกีฬา	5

3.5.5 ตรวจสอบข้อมูลที่บันทึกแล้วให้ตรงกับเรียงความต้นฉบับ

3.5.6 นำข้อมูลที่พิมพ์เป็นเอกสารเรียบร้อยแล้วมาวิเคราะห์ลักษณะการใช้กลไกการเชื่อมโยงความในภาษาไทย ดังรายละเอียดในส่วนการวิเคราะห์

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.6.1 ศึกษาลักษณะการเชื่อมโยงความในเรื่อง การอ้างถึง (Reference) การใช้คำเชื่อม (Conjunction) และการละ (Ellipsis) อ้างอิงแนวคิดของฮัลลiday และฮะซาน (Halliday & Hasan: 1976) และวิภา ฌานวังสะ (Wipah Chanawangsa: 1986)

3.6.2 นำงานเขียนเรียงความของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม มาคำนวณค่าความถี่การปรากฏการอ้างถึงด้วยสรรพนาม และนำเสนอผลการศึกษา ดังนี้

3.6.2.1 การอ้างถึงด้วยสรรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญเป็นภาษาแม่

3.6.2.2 การอ้างถึงด้วยสรรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่

3.6.2.3 การอ้างถึงด้วยสรรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

3.6.2.4 การอ้างถึงด้วยสรรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่

3.6.2.5 การเปรียบเทียบการอ้างถึงด้วยสรรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาทวยเขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

3.6.3 รายงานเขียนเรียงความของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม มาคำนวณค่าความถี่ปรากฏการใช้คำเชื่อม และนำเสนอผลการศึกษา ดังนี้

3.6.3.1 การใช้คำเชื่อมของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาทวยเป็นภาษาแม่

3.6.3.2 การใช้คำเชื่อมของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่

3.6.3.3 การใช้คำเชื่อมของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

3.6.3.4 การใช้คำเชื่อมของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่

3.6.3.5 การเปรียบเทียบใช้คำเชื่อมของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาทวย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

3.6.4 รายงานเขียนเรียงความของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม มาคำนวณค่าความถี่การปรากฏการละนามหลักในหน่วยนาม และนำเสนอผลการศึกษา ดังนี้

3.6.4.1 การละนามหลักในหน่วยนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาทวยเป็นภาษาแม่

3.6.4.2 การละนามหลักในหน่วยนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่

3.6.4.3 การละนามหลักในหน่วยนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

3.6.4.4 การละนามหลักในหน่วยนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่

3.6.4.5 การเปรียบเทียบการละนามหลักในหน่วยนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาทวย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

3.6.5 ผู้วิจัยทำการสรุปผล อภิปรายผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

อุปสรรคและปัญหาในการวิจัย

1) สถานที่ทำการศึกษาวิจัยอยู่ห่างไกลกันมาก เนื่องจากต้องเลือกโรงเรียนมัธยมที่มีนักเรียนทั้ง 4 กลุ่มชาติพันธุ์ศึกษาอยู่และสามารถเป็นตัวแทนของนักเรียนทั้ง 4 กลุ่มชาติพันธุ์ได้ ดังนั้นการเดินทางไปเก็บข้อมูลต้องเดินทางโดยรถยนต์เท่านั้น และต้องไปเก็บข้อมูลแต่ละโรงเรียนอย่างน้อย 2 ครั้ง เพราะถ้านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างบางคนไม่มาก็ต้องไปเก็บข้อมูลอีกครั้ง หรือ

ถ้าข้อมูลส่วนไหนที่อ่านไม่ออก ไม่ชัด ก็ต้องกลับไปถามอีกครั้งเพื่อความชัดเจน ทำให้เสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางมากพอสมควร ประมาณ 3,000 บาท

2) โรงเรียนที่ไปเก็บข้อมูลส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียง และเป็นโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ มีนักเรียนมาศึกษาเป็นจำนวนมาก ทำให้บางโรงเรียนผู้บริหารต้องเข้มงวดในเรื่องการเข้าไปทำวิจัย เพราะมองว่าอาจจะทำให้นักเรียนเสียเวลาเรียน และบางครั้งผู้ปกครองจะมาฟ้องโรงเรียนได้ว่าทำให้นักเรียนเสียเวลาเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องทำหนังสือขออนุญาตจากมหาวิทยาลัย เข้าไปเก็บข้อมูลในสถานศึกษาอย่างถูกต้องและปฏิบัติตามข้อกำหนดของแต่ละโรงเรียนอย่างเคร่งครัด และเนื่องจากแต่ละโรงเรียนมีคาบเรียนและคาบกิจกรรมที่ไม่ตรงกัน ทำให้ผู้วิจัยต้องวางแผนและจัดตารางในการออกไปเก็บข้อมูลให้ดีและรอบคอบเพื่อไม่ให้เสียเวลากับกลุ่มตัวอย่าง และตัวผู้วิจัยเอง

3) จากการศึกษพบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่มนั้น มีปัญหาในการเขียนภาษาไทยเหมือนกัน เช่น การสะกดคำผิด การใส่วรรณยุกต์ผิด และลายมือของนักเรียนบางคนอ่านยาก และบางคนบางคำอ่านไม่ออกเลย ต้องกลับไปถามอีกครั้งว่าหมายความว่าอย่างไร โดยเรียงลำดับจากกลุ่มตัวอย่างที่พบปัญหามากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาภูยกเขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่ ตามลำดับ ดังนั้นเมื่อผู้วิจัยเก็บข้อมูลมาแล้วต้องรีบตรวจสอบข้อมูลให้ดี เมื่อผิดพลาดหรือไม่ชัดเจนจะได้แก้ไขได้ทันทันที

4) ในการเก็บข้อมูลงานเขียนเรียงความบางครั้ง ผู้วิจัยควรให้เวลานักเรียนทำสมาธิ ก่อนลงมือเขียนประมาณ 5 นาที อาจจะพูดคุยสนทนาเล็กๆ น้อยๆ เกี่ยวกับนักเรียน หรือเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทั่วไปให้นักเรียนไม่กังวลมาก หรือให้คำแนะนำในการเขียนบ้างว่าควรเขียนเกี่ยวกับอะไรดี แต่ต้องไม่พูดในรายละเอียด และพูดไม่เกิน 1-2 นาที ให้นักเรียนได้มีแนวคิด และผู้วิจัยควรถอนมาจากห้องนั้น เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความคิด และเขียนเรียงความอย่างมีสมาธิ

5) เมื่อต้องใช้กลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลภาษามากพอสมควรเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ดีสำหรับทำการวิจัย ดังนั้นจึงต้องมีการมอบสินน้ำใจเล็กๆ น้อยๆ ให้กับกลุ่มตัวอย่างที่มาให้ข้อมูลแก่ผู้วิจัย และรวมถึงคุณครูประจำชั้นหรือคุณครูในโรงเรียนนั้นที่คอยประสานงานให้กับผู้วิจัยด้วย โดยนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจะมอบเป็นเงินและของที่ระลึกให้ด้วย คนละไม่เกิน 40 บาท และสำหรับคุณครูประจำชั้นหรือคุณครูผู้ประสานงาน มอบเป็นของที่ระลึกแทน แต่บางครั้งคุณครูก็ไม่รับ เพราะยินดีช่วยเหลือเต็มที่ ซึ่งค่าใช้จ่ายในการเก็บข้อมูลในส่วนค่าตอบแทนนี้ประมาณ 3,500 บาท